

בענין: הקובלנה נגד ד"ר יוסף דיין

צו לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים (נוסח חדש) תשל"ז - 1976

בקובלנה מתוקנת הנושאת תאריך 5.1.10 יוחסה לד"ר יוסף דיין (להלן הנקבל) התנהגות שאינה הולמת רופא, כאמור בסעיף 41 (1) לפקודת הרופאים (נוסח חדש) תשל"ז - 1976 (להלן הפקודה).

התנהגות זו התבטאה, לפי האמור בקובלנה, בקיום קשר בלתי תקין עם האח המתאם במחלקה לגידולים במערכת העיכול במכון האונקולוגי של ביי"ח איכילוב. הנקבל קיבל מהאח הזה יעוץ וכן מידע בנוגע למטופלים במכון האונקולוגי, שטופלו גם במרפאתו הפרטית של הנקבל. מרפאה זו עסקה בטפולים המשלבים רפואה קונבנציונלית ורפואה משלימה וחלק מהמטופלים בה היו חולי סרטן.

המידע האמור הועבר לנקבל מבלי שהמטופלים ידעו על כך ושלא באפיקים הנוהגים גבי קומוניקציה בין מרפאה לבין בית חולים. לפי האמור בקובלנה, האח הפנה, בנוסף לכך, חולים שטופלו במכון בביי"ח, למרפאת הנקבל.

קיומו של הקשר בין השניים נחשף במקרה, תוך כדי חקירה שעשתה המשטרה בפרשה סבוכה וקשה יותר בה היה מעורב (וגם הורשע) רופא בכיר במחלקה, ואולם לא נטען שיש קשר בין שתי הפרשיות.

תמורת שרותי האח, הוא זכה לתשלום מידי הנקבל (סכום של 11,253 ₪), ובשל כך הועמד הנקבל לדין פלילי באשמת שוחד. בהסדר טעון הומר סעיף האישום לסיוע לאותו אח להפר אמונים. הנקבל קודה באשמה וביהמ"ש קבע שהוא אמנם עבר את העבירה הנ"ל, ואולם החליט שלא להרשיעו. הוא השיט עליו 180 שעות שרות לתועלת הצבור.

משהוגשה הקובלנה מינה שר הבריאות ועדה, שלפי האמור בסעיף 44 לפקודה, הוטל עליה לשמוע את שיש לנקבל לטעון, וכן לאסוף את החומר ולהמליץ בפני השר כיצד לנהוג בנקבל.

עיון בדיוני הועדה מצביע על הקושי שהיה לחברי הועדה להבין אל נכון את טיב הקשר שהיה בין השניים, כמו גם סיבתו. נפלא היה מהם להבין כיצד זה נזקק רופא ליעוץ רפואי מאח, ונפלא היה מהם להבין הכיצד נוצרת מערכת יחסים במסגרתה דולף מידע רפואי חסוי, שלא בדרך הרגילה ותמורת תשלום לגורם זה, זאת כשיש דרך מכובדת ומקובלת להעברת מידע על מטופלי ביי"ח לרופא המטפל בהם מחוץ למסגרת ביה"ח.

התמיהה גברה שבעתיים כשהנקבל הבהיר לחברי הועדה שחרף הודאתו בעובדה שהוא הפנה חולים מבי"ח למרפאת הנקבל, הוא לא עשה כן. הסיבה להודאתו היתה, לפי גירסתו, הלחץ הנפשי בו היה נתון נוכח גל האשמות שהופנו אליו. גל שמועות זה, שמצא בטוי גם בפרסומים בתקשורת פגע במרפאתו פגיעה קשה. סופו של דבר נשבר, ובהסדר טעון הוא הודה במה שהודה.

הנסיון החוזר ונשנה של חברי הועדה להבין את הסתום, הכעיסה את ב"כ הנקבל עד כי כך שהוא פנה אל חברי הועדה באומרו בין השאר : אני בכלל, כל האוירה הזאת לא מוצאת חן בעיני לא נראה לי כל הענין הזה, אני מאוד מצטער אני לא מצליח להבין את העוינות שמתגלה פה מצד יו"ר הועדה כלפי ד"ר דיין".

אינני יודע למה זכו חברי הועדה למנת טרוניות כזו מפי הנקבל, כשכל שהם בקשו, ובצדק, להבין את שנותר סתום.

הנקבל הסביר כי היעוץ שקיבל התייחס לטיבם, טבעם, והשנויים שחלו במינון, בסוג ובהרכב של תרופות שקבלו מטופליו במכון בית החולים. לנתונים אלו הוא נדרש כדי שלא להיכשל במתן טפול הסותר או שאינו תואם את טפול ביה"ח. מהרב שיח שהתנהל בנושא זה בדיון בפני הועדה אי אפשר היה שלא התרשם שהיעוץ היה רחב יותר ממה שנטען ע"י הנקבל, ואולם אפילו הוא הצטמצם רק לאמור לעיל, גם אז תמהני אם המקור המתאים לקבלת מידע רפואי-מקצועי מסוג זה הוא אח, שהיקף ידיעותיו והיקף הבנתו את השלכות הרוחב של הטפול הוא מוגבל מטבע הדברים.

לצד אי הבהירות שנותרה בעינה, ברור היה שהיקף הקשר היה מצומצם יחסית, חן בהיותו משתרע על פני כשנה בלבד, והן כשהוא התייחס למספר קטן יחסית של מטופלים.

יהא אשר יהא טיבו המדויק של הקשר, ויהא הרקע המדויק הקשור לו אשר יהא, הועדה לא התרשמה, ככל שניתן להסיק מהכתובים, שהפעילות המצומצמת של הנקבל בקיום קשר עם אותו אח פגעה בטיבו של הטיפול שניתן על ידו.

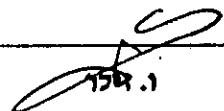
הנקבל סבר שמעשיו אינם עולים לכדי עבירה משמעתית של התנהגות בלתי הולמת. הוא טען זאת בפני הועדה, ואולם היא מצידה סברה, בצדק רב, שהתנהגותו היתה בלתי הולמת. תשלום שניתן לעובד צבור תמורת קבלת נתונים רפואיים חסויים, שלא בדיעת המטופלים הוא מעשה שלא ייעשה, והוא נלכד בבירור בעבירה המשמעתית האמורה. הוסף לכך את הסתמכות הבעייתית של רופא על יעוץ הניתן מפי אח לשם מתן טפול רפואי, והרי לפניך מסכת מובהקת של התנהגות שאינה הולמת. העבירה היתה מושלמת אפילו הייתי מקבל שלא היתה הפנית מטופלים מביה"ח למרפאת הנקבל. ההסבר (וביתר דיוק התרוץ) שנתן הנקבל להתקשרות עם האח, הוא שהתקשרות זו יעלה את הליכי קבלת הנתונים, שאלמלא התקשרות זו, הוא היה מתקשה בקבלתם, נדחתה ובצדק ע"י הועדה. לא רק שהנקבל פעל ללא התקשרויות מסוג זה עם מטופלי בתי"ח אחרים, ללמדך שהדבר אפשרי, אלא שהדרך לפרוץ מחסומי בירוקרטיה (ככל שהיו כאלו) איננה ע"י ביצוע עבירות משמעת, ודאי לא ע"י עשיית מעשים הנוגדים את הדין.

הועדה הדגישה את חומרת הפעילות האסורה של הנקבל ואולם הביאה לצד זה בחשבון נמוקים לקולא. חלק של אלו נעוצים בעבר האישי והמקצועי של הנקבל, וחלק בבחינה החיובית של איכות פעילותו. בשקלה את כל אלו היא סברה שראוי אמנם שהענישה המשמעתית תהיה התלית רשיון ולא פחות מכך (כפי שביקש הנקבל), ואולם נוכח נמוקי הקולא, החליטה שההתלית תהיה קצרה יחסית, ולא ארוכה יותר (כפי שביקש הקובל). היא המליצה שרשיונו של הנקבל יותלה לחודש אחד.

המלצת הועדה נראית לי ואני מורה כי רשיון הנקבל יותלה לחודש אחד, החל מיום 1.3.11.

29.12.11

ניתן היום

נ. ששי

נשיא (בדימוס) של ביהמ"ש המחוזי בירושלים